

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności
przeprowadzonego w III kwartale 2008 r.

3

kwartalnik

Katowice, grudzień 2008 r.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Zero (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
„W tym”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak *	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
Znak (.)	–	szacunek mniejszy od 5 tysięcy, konkretna wartość nie podana ze względu na wysoki losowy błąd próby.

SKRÓTY

mln	–	milion
tys.	–	tysiąc
cd.	–	ciąg dalszy
pkt proc.	–	punkt procentowy
dok.	–	dokończenie
tj.	–	to jest
tn.	–	to znaczy
m.in.	–	między innymi
tabl.	–	tablica
Dz. U.	–	Dziennik Ustaw
Nr	–	numer
poz.	–	pozycja

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Strona Page
WYJAŚNIENIA METODYCZNE	METHODOLOGICAL NOTES	6
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA	RESULTS OF SURVEYS – SYNTHESIS	10
Aktywność ekonomiczna ludności na tle kraju	Economic activity of the population on the background of the country	10
Ludność aktywna i bierna zawodowo	Economically active and inactive population	11
Pracujący	Employed persons	12
Bezrobotni	Unemployed persons	15
Bierni zawodowo	Economically inactive persons	17
Podsumowanie	Summary	19

TABLICE

TABLES

		Tablica Table	Strona Page
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie na tle kraju w III kwartale 2008 r.	Economic activity of the population aged 15 and more in the Śląskie Voivodship on the background of the country in III quarter 2008	1	10
Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2008 r.	Economically active and inactive population aged 15 and more in III quarter 2008	2	11
Pracujący według płci i miejsca zamieszkania (III kwartał 2007 r., II, III kwartał 2008 r.)	Employed persons by sex and place of residence (III quarter 2007, II, III quarter 2008)	3	12
Pracujący według sektorów własności i statusu zatrudnienia (III kwartał 2007 r., II, III kwartał 2008 r.)	Employed persons by ownership sectors and status of employment (III quarter 2007, II, III quarter 2008)	4	14
Pracujący według grup zawodów (III kwartał 2007 r., II, III kwartał 2008 r.)	Employed persons by groups of professions (III quarter 2007, II, III quarter 2008)	5	14
Bezrobotni według płci i miejsca zamieszkania (III kwartał 2007 r., II, III kwartał 2008 r.)	Unemployed persons by sex and place of residence (III quarter 2007, II, III quarter 2008)	6	15
Stopa bezrobocia (III kwartał 2007 r., II, III kwartał 2008 r.)	Unemployment rate (III quarter 2007, II, III, quarter 2008)	7	15
Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia (III kwartał 2007 r., II, III kwartał 2008 r.)	Unemployment rate by level of education (III quarter 2007, II, III quarter 2008)	8	16
Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania (III kwartał 2007 r., II, III kwartał 2008 r.)	Economically inactive persons by sex and place of residence (III quarter 2007, II, III quarter 2008)	9	17
Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia (III kwartał 2007 r., II, III kwartał 2008 r.)	Economically inactive persons by level of education (III quarter 2007, II, III quarter 2008)	10	18
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (I, II, III, IV kwartał 2005 r., I, II, III, IV kwartał 2006 r., I, II, III, IV kwartał 2007 r., I, II, III kwartał 2008 r.)	Economic activity of the population aged 15 and more (I, II, III, IV quarter 2005, I, II, III, IV quarter 2006, I, II, III, IV quarter 2007, I, II, III quarter 2008)	1(11)	20
Wskaźniki aktywności zawodowej ludności (I, II, III, IV kwartał 2005 r., I, II, III, IV kwartał 2006 r., I, II, III, IV kwartał 2007 r., I, II, III kwartał 2008 r.)	Rates of economic activity of the population (I, II, III, IV quarter 2005, I, II, III, IV quarter 2006, I, II, III, IV quarter 2007, I, II, III quarter 2008)	2(12)	21
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według miejsca zamieszkania w III kwartale 2008 r.	Economic activity of the population aged 15 and more by place of residence in III quarter 2008	3(13)	22
Aktywność ekonomiczna ludności według wieku w III kwartale 2008 r.	Economic activity of the population by age in III quarter 2008	4(14)	23
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.	Economic activity of the population aged 15 and more by level of education in III quarter 2008	5(15)	25

TABLICE (dok.)
TABLES (cont.)

		Tablica Table	Strona Page
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego w III kwartale 2008 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by marital status in III quarter 2008</i>	6(16)	27
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według stopnia pokrewieństwa z głową gospodarstwa domowego w III kwartale 2008 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by relationship to the head of household in III quarter 2008</i>	7(17)	28
Pracujący według statusu zatrudnienia i wieku w III kwartale 2008 r.	<i>Employed persons by employment status and age in III quarter 2008</i>	8(18)	29
Pracujący według statusu zatrudnienia i poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.	<i>Employed persons by employment status and level of education in III quarter 2008</i>	9(19)	31
Pracujący według płci i grup zawodów w III kwartale 2008 r.	<i>Employed persons by sex and occupational groups in III quarter 2008</i>	10(20)	33
Pracujący w więcej niż jednym miejscu pracy według wieku i poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.	<i>Employed persons having more than one job by age and level of education in III quarter 2008 ...</i>	11(21)	33
Pracujący poszukujący innej pracy według przyczyn poszukiwania pracy, wieku, poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.	<i>Employed persons seeking another job by reasons, age, level of education in III quarter 2008</i>	12(22)	34
Bezrobotni według przyczyn zaprzestania pracy, płci i miejsca zamieszkania w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons by reasons for leaving last job or business, sex and place of residence in III quarter 2008</i>	13(23)	35
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i kategorii bezrobotnych w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons by place of residence, sex and categories in III quarter 2008</i>	14(24)	35
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i okresu poszukiwania pracy w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons by place of residence, sex and duration of unemployment in III quarter 2008</i>	15(25)	36
Bezrobotni według miejsca zamieszkania, płci i rodzaju poszukiwanej pracy w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons by place of residence, sex and type of employment sought in III quarter 2008</i>	16(26)	36
Bezrobotni według metod poszukiwania pracy i kategorii bezrobotnych w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons by methods of job seeking and categories in III quarter 2008</i>	17(27)	37
Bezrobotni według kategorii, wieku i miejsca zamieszkania w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons by categories, age and place of residence in III quarter 2008</i>	18(28)	38
Bezrobotni według kategorii i poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons by categories and level of education in III quarter 2008</i>	19(29)	39
Bezrobotni uprzednio pracujący według okresu poszukiwania pracy i stażu w ostatnim miejscu pracy w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons previously in employment by duration of unemployment and length of the last job in III quarter 2008</i>	20(30)	39
Bezrobotni według poziomu wykształcenia i wieku w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons by level of education and age in III quarter 2008</i>	21(31)	40
Bierni zawodowo według przyczyn bierności i wieku w III kwartale 2008 r.	<i>Economically inactive persons by reasons for inactivity and age in III quarter 2008</i>	22(32)	41
Bierni zawodowo według przyczyn bierności i poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.	<i>Economically inactive persons by reasons for inactivity and level of education in III quarter 2008 ...</i>	23(33)	43
Bierni zawodowo uprzednio pracujący według przyczyn bierności i przyczyn zaprzestania pracy w III kwartale 2008 r.	<i>Economically inactive persons by reasons for inactivity and reasons for leaving last job or business in III quarter 2008</i>	24(34)	45
Struktura gospodarstw domowych według aktywności zawodowej członków gospodarstw w III kwartale 2008 r.	<i>Structure of households by economic activity of members of households in III quarter 2008</i>	25(35)	46
Struktura gospodarstw domowych według liczby osób pracujących i bezrobotnych w III kwartale 2008 r.	<i>Structure of households by number of employed and unemployed persons in III quarter 2008</i>	26(36)	47

WYKRESY I MAPY

GRAPHS AND MAPS

Wskaźniki aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2008 r.	<i>Rates of economic activity of the population aged 15 and more in III quarter 2008</i>	10
Wskaźniki aktywności zawodowej ludności (III, IV kwartał 2006 r., I, II, III, IV kwartał 2007 r., I, II, III kwartał 2008 r.)	<i>Rates of economic activity of the population (III, IV quarter 2006, I, II, III, IV quarter 2007, I, II, III quarter 2008)</i>	11
Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia i płci w III kwartale 2008 r. ...	<i>Activity rate by level of education and sex in III quarter 2008</i>	12
Struktura gospodarstw domowych według aktywności zawodowej członków gospodarstw domowych w III kwartale 2008 r.	<i>Structure of households by economic activity of members of households in III quarter 2008</i>	12
Wskaźnik zatrudnienia (III kwartał 2007 r., III kwartał 2008 r.)	<i>Employment rate (III quarter 2007, III quarter 2008)</i>	13
Struktura bezrobotnych według wieku (III kwartał 2007 r., III kwartał 2008 r.)	<i>Structure of unemployed persons by age (III quarter 2007, III quarter 2008)</i>	15
Bezrobotni według poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.	<i>Unemployed persons by level of education in III quarter 2008</i>	16
Bezrobotni uprzednio pracujący według kategorii bezrobotnych (III kwartał 2007 r., III kwartał 2008 r.)	<i>Unemployed persons previously in employment by categories of unemployed (III quarter 2007, III quarter 2008)</i>	17
Bierni zawodowo na 1000 pracujących (III, IV kwartał 2006 r., I, II, III, IV kwartał 2007 r., I, II, III kwartał 2008 r.)	<i>Economically inactive persons per 1000 employed persons (III, IV quarter 2006, I, II, III, IV quarter 2007, I, II, III quarter 2008)</i>	18
Bierni zawodowo nieposzukujący pracy według wybranych przyczyn bierności oraz płci w III kwartale 2008 r.	<i>Economically inactive persons by chosen reasons of inactivity and sex in III quarter 2008</i>	19

W wersji angielskiej: spis treści, część tabelaryczna.
In English version: contents, tables.

Opracowanie
Helena ZATOŃSKA

Skład komputerowy, wykresy, wersja elektroniczna
Daniela ZIĘTEK

Tłumaczenie na język angielski
Alicja PAWŁOWSKA-PAL

WYJAŚNIENIA METODYCZNE

Publikacja przedstawia wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) i przygotowana została na podstawie uogólnionych wyników badania przeprowadzonego w III kwartale 2008 r.



Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia. W celach porównawczych wyniki za I kwartał 2006 r. zaprezentowano również z uwzględnieniem powyższych zmian i różnią się od wcześniej opublikowanych w „Aktywności Ekonomicznej Ludności w województwie śląskim” za I kwartał 2006 r.



Od IV kwartału 1999 r. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności jest prowadzone **metodą obserwacji ciągłej**, co oznacza, że w każdym z 13 tygodni kwartału badana jest jedna trzynasta część kwartalnej próby mieszkań. Nowa metoda pozwala na zilustrowanie sytuacji na rynku pracy w okresie całego kwartału, a wprowadzona została w związku z koniecznością dostosowania metod obserwacji do zaleceń Unii Europejskiej.

Badanie to stanowi podstawowe źródło informacji o sytuacji na rynku pracy. Przedmiotem badania jest ocena sytuacji w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu. Badaniem objęte są wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych (z zakresu badania wyłączone są osoby przebywające w gospodarstwach zbiorowych, tzn. w hotelach pracowniczych, domach opieki społecznej, koszarach wojskowych, domach studenckich, internatach itp.).

Podstawowym kryterium podziału ludności z punktu widzenia aktywności ekonomicznej na pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo jest praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy. Przyjęta kolejność wyodrębniania poszczególnych kategorii ludności gwarantuje zaklasyfikowanie każdej osoby tylko do jednej kategorii.

Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się. Jeżeli któraś z osób mieszkających razem utrzymuje się oddzielnie, to tworzy odrębne, jednoosobowe gospodarstwo domowe. Do członków gospodarstwa domowego zaliczono osoby:

- obecne w gospodarstwie domowym (zameldowane na pobyt stały lub czasowy, przebywające bez zameldowania przez okres powyżej 3 miesięcy),
- nieobecne przez okres do 3 miesięcy włącznie (np. przebywające w sanatoriach, szpitalach, na urloпах, w delegacji służbowej),
- nieobecne przez okres dłuższy niż 3 miesiące, jeżeli nieobecność wynikała z charakteru wykonywanej przez nich pracy (marynarze, rybacy, geodeci itp.).

Od I kwartału 2007 r. nastąpiła zmiana długości pobytu czasowego z 2 na 3 miesiące, co wynika z nowelizacji Ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jednolity Dz. U. 2006 Nr 139, poz. 993, z późn. zmianami).

Od I kwartału 2004 r. badaniem objęci są również cudzoziemcy będący członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, jeżeli spełniają powyższe kryteria.

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (**od I kwartału 2006 r.**).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, **liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia**, m. in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników, od 2004 r. również są to agenci we wszystkich rodzajach agencji,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego, również w indywidualnym gospodarstwie rolnym, a także osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenia do określonej pracy (jeżeli otrzymują wynagrodzenie),
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, działki rolnej.

Informacje o **zawodach wykonywanych** przez pracujących w głównym miejscu pracy prezentowane są od I kwartału 2005 r. w układzie **Klasyfikacji Zawodów i Specjalności** wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8.XII.2004 r. (Dz. U. Nr. 265, poz. 2644, z późn. zmianami). Klasyfikacja ta oparta jest na „Międzynarodowej Klasyfikacji Zawodów ISCO – 1988”, zalecanej do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy.

Główne miejsce pracy ustalane jest na podstawie subiektywnej oceny respondenta. W przypadku wątpliwości za pracę główną uznaje się tę, która zajmuje więcej czasu. Jeżeli prace respondenta zajmują taką samą ilość czasu, pracą główną jest ta, która przynosi wyższy dochód.

W kategorii pracujących wyróżniono osoby **pracujące w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy**. Zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u od I kwartału 2001 r. zmianie uległa definicja powyższych kategorii pracujących. Obecnie populacja osób pracujących w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy wyznaczana jest na podstawie deklaracji respondenta w odniesieniu do głównego miejsca pracy.

W obecnym wydaniu publikacji nie są prezentowane dane o miejscu pracy osób pracujących (oraz o ostatnim miejscu pracy osób bezrobotnych) według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007. Wynika to z trwającej kontroli poprawności zasymbolizowania rodzaju działalności.

Do kategorii **bezrobotnych** zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u od I kwartału 2001 r. zostały zaliczone osoby w wieku 15 – 74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie, definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Osoby bezrobotne zostały zaklasyfikowane do jednej z czterech kategorii:

- bezrobotni, którzy stracili pracę, tzn. osoby, które odeszły z ostatniego miejsca pracy nie z własnej inicjatywy i natychmiast (tzn. w ciągu trzech miesięcy) rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- bezrobotni, którzy zrezygnowali z pracy, tzn. osoby, które odeszły z pracy z własnej inicjatywy i natychmiast rozpoczęły poszukiwanie pracy,
- bezrobotni, którzy powracają do pracy po przerwie, w czasie której nie poszukiwali pracy przez minimum 3 miesiące,
- bezrobotni, którzy nigdy nie pracowali i poszukują pierwszej w życiu pracy.

Od I kwartału 2004 r. dane dotyczące liczby bezrobotnych według metod poszukiwania pracy są nieporównywalne z wcześniejszymi okresami, ponieważ do końca 2003 r. jedna osoba mogła wymienić maksymalnie trzy metody poszukiwania pracy, a od I kwartału 2004 r. rejestrowane są wszystkie metody, niezależnie od ich liczby.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż trzy miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Od I kwartału 2004 r. dane dotyczące biernych zawodowo uprzednio pracujących obejmują całą zbiorowość, tj. łącznie z osobami, których przerwa w pracy wynosiła 8 lat i dłużej.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy, wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia, stan cywilny) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia oblicza się jako procentowy udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Podział ludności na **ekonomiczne grupy wieku** obejmuje ludność w wieku:

- przedprodukcyjnym – mężczyźni i kobiety w wieku 15 – 17 lat,
- produkcyjnym – mężczyźni w wieku 18 – 64 lata i kobiety w wieku 18 – 59 lat; grupa ta została podzielona na wiek:
 - mobilny (18 – 44 lata mężczyźni i kobiety),
 - niemobilny (45 – 64 lata mężczyźni i 45 – 59 lat kobiety),
- poprodukcyjnym – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.

Informacje o wykształceniu ilustrują poziom wykształcenia ukończonego. Uczniowie szkół ponadpodstawowych podawali poziom szkoły ukończonej np. w przypadku studentów była to szkoła średnia ogólnokształcąca lub zawodowa.

Do **absolwentów** zaliczono osoby w wieku 15 – 30 lat, które ukończyły szkołę w okresie ostatnich 12 miesięcy i nie kontynuują nauki.

Pracownicy najemni w sektorze publicznym obejmują osoby zatrudnione w jednostkach stanowiących własność państwową i samorządu terytorialnego. Do **pracujących w sektorze prywatnym** zaliczono pracodawców i pracujących na własny rachunek, pomagających członków rodzin i pracowników najemnych zatrudnionych u osób fizycznych oraz w pozostałych jednostkach sektora prywatnego.

W niektórych tablicach sumy danych mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach "OGÓŁEM". Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI NA TLE KRAJU

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w III kwartale br. w województwie śląskim liczba ludności w wieku 15 lat i więcej stanowiła 12,0% omawianej zbiorowości w kraju. W województwie odnotowano niższy niż w kraju współczynnik aktywności zawodowej, wskaźnik zatrudnienia oraz wyższą stopę bezrobocia.

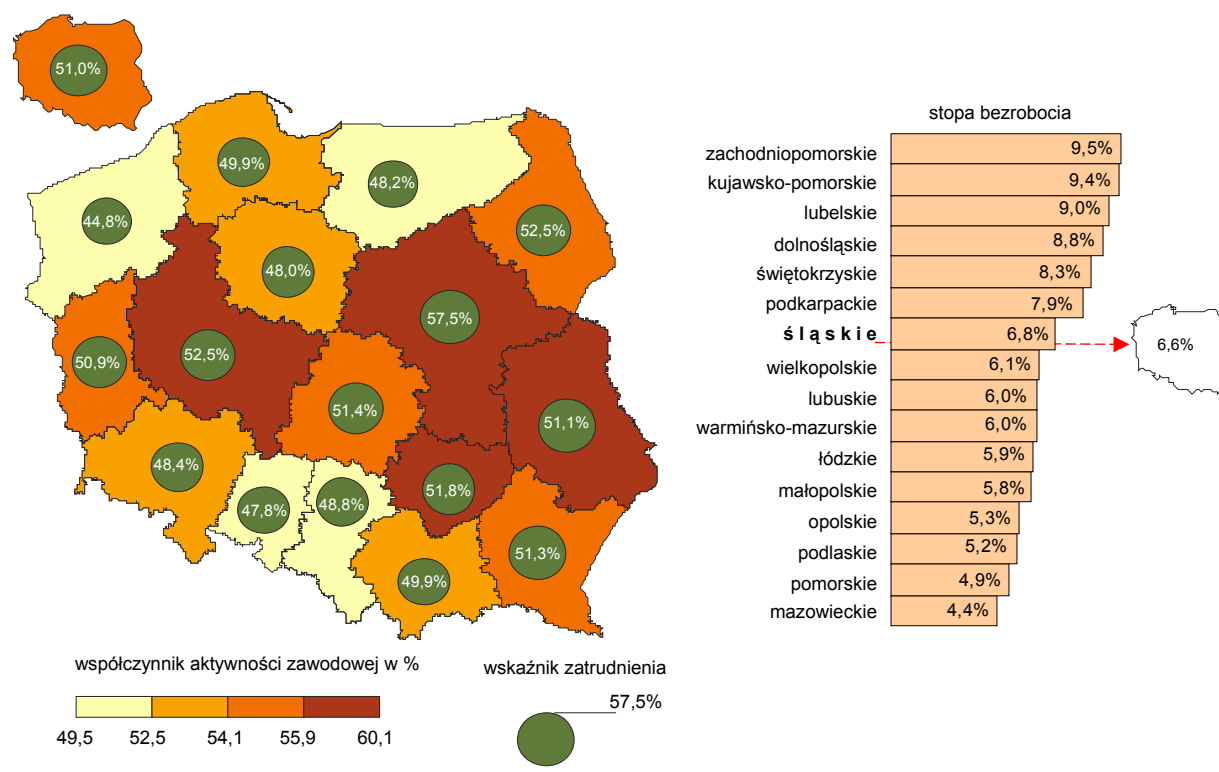
Tabl. 1. **Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie na tle kraju w III kwartale 2008 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Pracujący	Bezrobotni	Bierni zawodowo
	w tysiącach			
WOJEWÓDZTWO	3749	1830	134	1785
Kraj	31354	15990	1132	14231
Kraj = 100	12,0	11,4	11,8	12,5

Województwo śląskie w porównaniu z innymi województwami charakteryzowało się w III kwartale br.:

- jednym z niższych współczynników aktywności zawodowej (po województwie zachodnio-pomorskim, opolskim i warmińsko-mazurskim),
- jednym z niższych wskaźników zatrudnienia (po województwie zachodniopomorskim, opolskim, kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim i dolnośląskim),
- jedną z wyższych stóp bezrobocia (po województwie zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, dolnośląskim, świętokrzyskim i podkarpackim).

Wskaźniki aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2008 r.



LUDNOŚĆ AKTYWNA I BIERNA ZAWODOWO

W III kwartale br. liczba ludności w wieku 15 lat i więcej według BAEL wyniosła 3749 tys. osób i w stosunku do III kwartału ub. r. obniżyła się o 3,5%. Było to wynikiem spadku liczby aktywnych zawodowo o ponad 2% oraz liczby biernych zawodowo o prawie 5%. Wśród aktywnych zawodowo pracujący stanowili ponad 93%, a bezrobotni – 6,8%. W skali roku obniżyła się liczba pracujących o 2,0% oraz bezrobotnych o 6,3%.

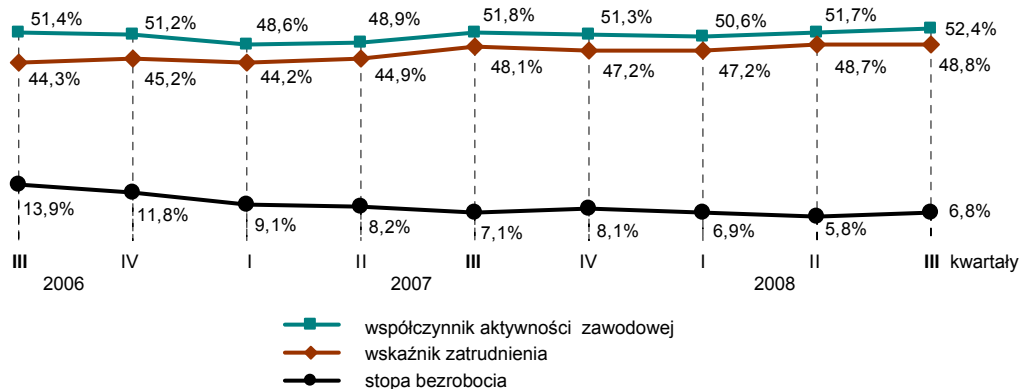
Tabl. 2. Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2008 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	
	w tysiącach	III kwartał 2007 =100	w tysiącach	III kwartał 2007 =100	w tysiącach	III kwartał 2007 =100
O G Ó Ł E M	3749	96,5	1964	97,6	1785	95,3
mężczyźni	1774	96,2	1065	94,9	709	97,9
kobiety	1974	96,8	899	101,0	1075	93,5
Miasta	2933	95,1	1575	96,4	1358	93,6
Wieś	815	101,7	389	102,9	426	100,7

W porównaniu z poprzednim kwartałem odnotowano spadek liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 1,0%. Zwiększyła się liczba osób aktywnych zawodowo o 0,4%, natomiast zmniejszyła się zbiorowość biernych zawodowo o 2,5%. Liczba bezrobotnych w tym okresie wzrosła o 18,6%.

W III kwartale br. współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 52,4%. Był wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (60,0% wobec 45,5%) oraz wyższy dla mieszkańców miast niż wsi (53,7% wobec 47,7%).

Wskaźniki aktywności zawodowej ludności

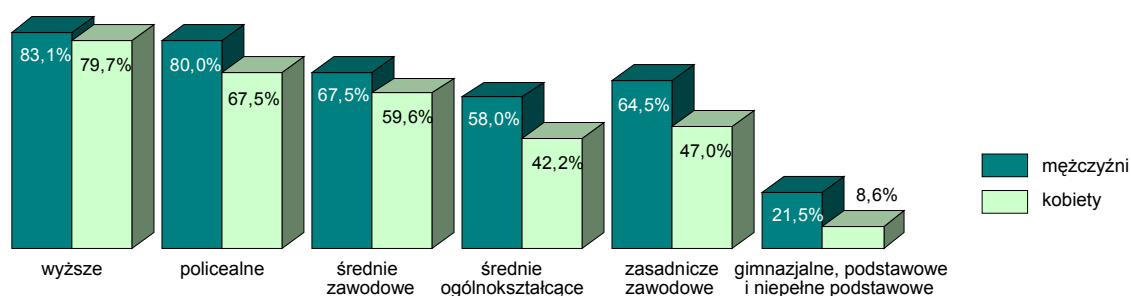


W skali roku współczynnik aktywności zawodowej ludności zwiększył się o 0,6 pkt proc., przy czym wśród kobiet o 1,9 pkt proc., a wśród mężczyzn obniżył się o 0,8 pkt proc. Zwiększyła się aktywność zawodowa mieszkańców miast i wsi (odpowiednio o: 0,7 pkt i 0,5 pkt proc.). Na przestrzeni kwartału wystąpił wzrost współczynnika aktywności zawodowej dla kobiet i mężczyzn (odpowiednio o: 1,2 pkt i 0,4 pkt proc.) oraz dla ludności wsi i miast (odpowiednio o: 1,2 pkt i 0,7 pkt proc.).

Biorąc pod uwagę grupy wieku ludności w III kwartale br. najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata (86,9%) oraz nieco młodsze 25-34 lata (84,9%).

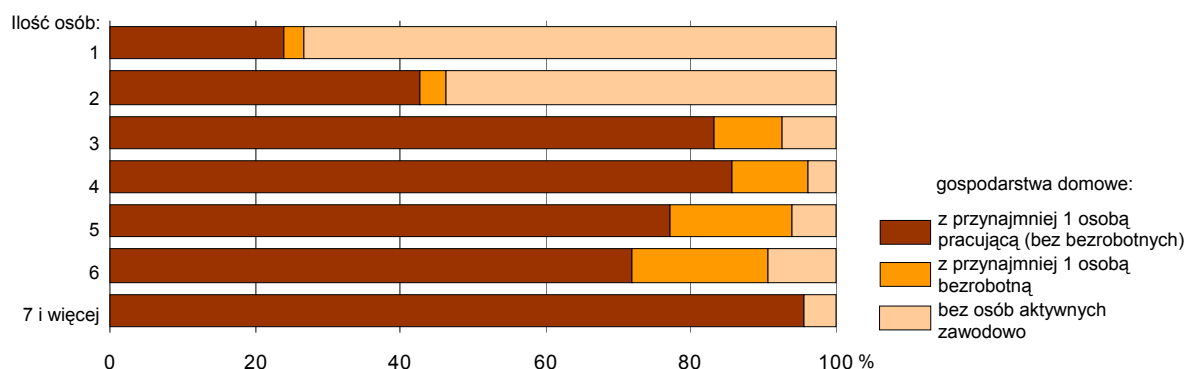
Najwyższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (81,1%), policealnym i średnim zawodowym (64,7%), natomiast najniższy z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (13,6%).

Współczynnik aktywności zawodowej według poziomu wykształcenia i płci w III kwartale 2008 r.



Aktywność zawodowa ludności w wieku 15 lat i więcej znalazła swoje odbicie w aktywności członków gospodarstw domowych. Gospodarstwa domowe, które posiadały w swoim składzie przynajmniej jedną osobę pracującą i nie były obciążone bezrobociem stanowiły w III kwartale br. 58,7% ogółu gospodarstw, natomiast gospodarstwa obciążone bezrobociem 7,1%, przy czym 2,6% ogółu to gospodarstwa obciążone bezrobociem bez pracujących. Pozostałe to gospodarstwa biernych zawodowo (34,2%).

Struktura gospodarstw domowych według aktywności zawodowej członków gospodarstw domowych w III kwartale 2008 r.



PRACUJĄCY

W III kwartale br. zbiorowość pracujących liczyła 1830 tys., tj. o 2,0% mniej niż przed rokiem. Wzrosła liczba pracujących na wsi (o 3,4%), natomiast liczba pracujących w miastach obniżyła się (o 3,4%). W okresie tym zmniejszyła się populacja pracujących mężczyzn (o 4,1%), natomiast populacja pracujących kobiet zwiększyła się (o 0,6%).

Tabl. 3. Pracujący według płci i miejsca zamieszkania

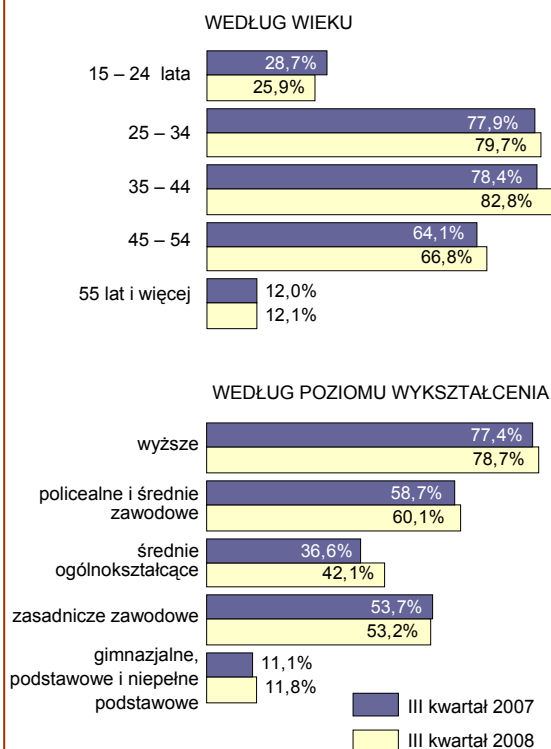
WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
			w tysiącach		
			III kwartał 2007 = 100	II kwartał 2008 = 100	
O G Ó Ł E M	1868	1843	1830	98,0	99,3
mężczyźni	1051	1021	1008	95,9	98,7
kobiety	817	821	822	100,6	100,1
Miasta	1513	1501	1462	96,6	97,4
Wieś	356	342	368	103,4	107,6

W III kwartale br. pracujący stanowili 48,8% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Ich udział zwiększył się w porównaniu z III kwartałem ub. r. (o 0,7 pkt proc.) jak i w relacji do II kwartału br. (o 0,1 pkt proc.). Wyższy wskaźnik zatrudnienia zanotowano dla mężczyzn niż dla kobiet (56,8% wobec 41,6%) i wyższy dla mieszkańców miast niż wsi (49,8% wobec 45,2%).

W ujęciu rocznym wskaźnik zatrudnienia ogółem zwiększył się (o 0,7 pkt proc.), przy czym dla kobiet wzrósł (o 1,6 pkt proc.), a dla mężczyzn obniżył się (o 0,2 pkt proc.). Zwiększył się poziom zaangażowania zawodowego mieszkańców wsi i miast (odpowiednio o: 0,8 pkt i 0,7 pkt proc.).

W porównaniu z poprzednim kwartałem zanotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia dla mężczyzn (o 0,5 pkt proc.), natomiast dla populacji kobiet wskaźnik ten nie zmienił się. Poziom zaangażowania zawodowego mieszkańców wsi i miast zwiększył się (odpowiednio o: 0,4 pkt i 0,1 pkt proc.).

Wskaźnik zatrudnienia



Wśród pracujących największą grupę tworzyły osoby w wieku 25-34 lata (28,8%), których liczba obniżyła się stosunku do III kwartału ub. r. o 10,1%. Osoby w wieku 35-44 lata i 45-54 lata stanowiły po 27,5% ogółu pracujących. Najmniej liczną grupę tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej (7,3%), a ich liczba obniżyła się o 0,7% w porównaniu z danymi sprzed roku. W porównaniu z II kwartałem br. zmniejszyła się liczba osób w wieku 15-24 lata (o 10,9%), 25-34 lata (o 6,2%) oraz w wieku 55 lat i więcej (o 17,9%). Zwiększyła się natomiast liczba osób w wieku 35-44 lata (o 15,1%) oraz 45-54 lata (o 1,0%).

W III kwartale br. w strukturze pracujących według poziomu wykształcenia dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (32,4%) oraz policealnym i średnim zawodowym (31,0%). Najmniej pracujących legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (5,0%). W skali roku odnotowano wzrost liczby pracujących

z wykształceniem wyższym (o 4,0%), średnim ogólnokształcącym (o 27,7%) oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (o 5,8%). Spadek liczby pracujących odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 10,0%) oraz zasadniczym zawodowym (o 5,3%).

Pracujące kobiety były lepiej wykształcone niż mężczyźni. W III kwartale br. ponad 71% pracujących kobiet legitymowało się co najmniej średnim poziomem wykształcenia wobec ponad 55% pracujących mężczyzn o takim poziomie wykształcenia. Liczba pracujących mężczyzn z wykształceniem zasadniczym zawodowym była prawie 2-krotnie wyższa niż liczba kobiet z tym wykształceniem. Na każdym poziomie edukacji wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn był wyższy niż dla kobiet.

W niepełnym wymiarze czasu pracy pracowało 141 tys. osób (7,7% ogółu pracujących). Liczba tych osób obniżyła się w porównaniu z III kwartałem ub. r. (o 13,0%) i z II kwartałem br. (o 3,4%). Prawie trzy czwarte tej populacji stanowiły kobiety. Osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy to w większości mieszkańcy miast (77,3%).

Biorąc pod uwagę status zatrudnienia najliczniejszą grupę wśród pracujących stanowili pracownicy najemni (88,4%). W dalszej kolejności byli pracodawcy i pracujący na własny rachunek (10,5%). Najmniej liczną zbiorowość tworzyli pomagający członkowie rodzin (1,1%).

Tabl. 4. Pracujący według sektorów własności i statusu zatrudnienia

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w tysiącach			III kwartał 2007 = 100	II kwartał 2008 = 100
O G Ó Ł E M	1868	1843	1830	98,0	99,3
w tym sektor prywatny	1203	1226	1200	99,8	97,9
Pracownicy najemni	1634	1619	1617	99,0	99,9
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	204	200	193	94,6	96,5
Pomagający członkowie rodzin	30	24	20	66,7	83,3

Najliczniejszymi grupami zawodowymi pracujących byli: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (22,0% ogółu), specjaliści (17,1%), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (14,4%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (11,5%). Najmniej liczną grupę zawodową tworzyli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (2,3%).

Tabl. 5. Pracujący według grup zawodów

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w tysiącach			III kwartał 2007 = 100	II kwartał 2008 = 100
O G Ó Ł E M	1868	1843	1830	98,0	99,3
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	124	118	111	89,5	94,1
Specjaliści	286	313	312	109,1	99,7
Technicy i inny średni personel	261	186	203	77,8	109,1
Pracownicy biurowi	157	128	134	85,4	104,7
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	272	259	264	97,1	101,9
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	59	52	43	72,9	82,7
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	381	414	402	105,5	97,1
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	201	218	211	105,0	96,8
Pracownicy przy pracach prostych	125	153	149	119,2	97,4

Kobiety przeważały wśród takich grup zawodowych jak: pracownicy biurowi (74,1%), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (69,0%), technicy i inny średni personel (61,9%), specjaliści (61,1%), pracownicy przy pracach prostych (56,7%). W pozostałych grupach zawodowych większość stanowili mężczyźni, tak np. robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (około 89%), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (ponad 85%), przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (ponad 60%).

W III kwartale br. pracę dodatkową wykonywało 55 tys. pracujących (3,0%), tj. mniej niż przed rokiem i w poprzednim kwartale odpowiednio o: 20,3% i 43,3%. W więcej niż jednym miejscu pracy pracowały najczęściej osoby z wykształceniem wyższym (5,2% pracujących w danej grupie) oraz osoby w wieku 45-54 lata (3,8%).

Liczba osób poszukujących innej pracy niż obecnie wykonywana wyniosła 74 tys. i była niższa niż rok temu i w poprzednim kwartale (odpowiednio o: 17,8% i 9,8%). Główną przyczyną poszukiwania pracy była chęć polepszenia warunków finansowych, którą zadeklarowała 63,5% osób poszukujących innej pracy. Chęć zmiany pracy deklarowały najczęściej osoby w wieku 25-34 lata (40,5% ogółu poszukujących nowej pracy) i osoby z wykształceniem wyższym (36,5%).

W strukturze gospodarstw domowych z osobami pracującymi (bez bezrobotnych) 47,2% stanowiły gospodarstwa z jedną osobą pracującą, 41,3% z dwoma osobami pracującymi oraz 8,8% z trzema osobami pracującymi. Najmniej było gospodarstw, w których pracowało 4 i więcej osób – 2,7%.

BEZROBOTNI

Zbiorowość bezrobotnych w III kwartale br. liczyła 134 tys. osób. Nastąpił spadek ogólnej liczby bezrobotnych w porównaniu z analogicznym okresem ub. r. (o 6,3%), natomiast wzrost w stosunku do poprzedniego kwartału (o 18,6%).

Tabl. 6. **Bezrobotni według płci i miejsca zamieszkania**

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w tysiącach			III kwartał 2007 = 100	II kwartał 2008 = 100
O G Ó Ł E M	143	113	134	93,7	118,6
mężczyźni	70	59	57	81,4	96,6
kobiety	73	54	77	105,5	142,6
Miasta	121	99	113	93,4	114,1
Wieś	22	13	21	95,5	161,5

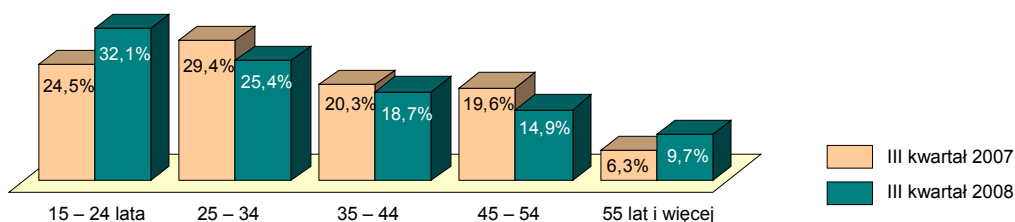
Stopa bezrobocia, mierzona udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo wyniosła 6,8%. Była ona wyższa dla populacji kobiet niż mężczyzn i wyższa dla mieszkańców miast niż wsi.

Tabl. 7. **Stopa bezrobocia**

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w %	+ / - w porównaniu z			
		III kwartałem 2007	II kwartałem 2008		
O G Ó Ł E M	7,1	5,8	6,8	-0,3	+1,0
mężczyźni	6,2	5,5	5,4	-0,8	-0,1
kobiety	8,2	6,2	8,6	+0,4	+2,4
Miasta	7,4	6,2	7,2	-0,2	+1,0
Wieś	5,8	3,7	5,4	-0,4	+1,7

W dalszym ciągu największe bezrobocie dotyczyło ludzi młodych. W III kwartale br. stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata wyniosła 20,9% i była ponad 3-krotnie wyższa niż dla całej populacji. W skali roku i kwartału odnotowano jej wzrost odpowiednio o: 5,0 pkt i 7,6 pkt proc. Najniższa stopa bezrobocia wystąpiła wśród osób w wieku 45-54 lata (3,8%).

Struktura bezrobotnych według wieku



Bezrobociem najbardziej zagrożone były osoby o niskim poziomie wykształcenia. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano dla grupy osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (14,3%). Wśród kobiet o tym poziomie wykształcenia wyniosła ona 20,0%, a wśród mężczyzn 10,6%. Najniższą stopę bezrobocia zanotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem wyższym – 3,1% (dla mężczyzn wyniosła ona 1,6%, a dla kobiet – 4,2%).

Tabl. 8. **Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia**

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w %	+ / - w porównaniu z			
		III kwartałem 2007	II kwartałem 2008		
OGÓŁEM	7,1	5,8	6,8	-0,3	+1,0
Wyższe	3,9	3,4	3,1	-0,8	-0,3
Policealne i średnie zawodowe	6,3	5,9	7,2	+0,9	+1,3
Średnie ogólnokształcące....	9,2	6,5	9,8	+0,6	+3,3
Zasadnicze zawodowe	6,8	5,3	6,9	+0,1	+1,6
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	23,9	17,2	14,3	-9,6	-2,9

Wśród osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia dominowały osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym (po 32,8%). Osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowiły 13,4%, natomiast z gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 11,2%. Najmniej liczną grupę tworzyły osoby z wykształceniem wyższym (9,7%).

Bezrobotni według poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.



Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

W III kwartale br. najwięcej bezrobotnych poszukiwało pracy poprzez:

- krewnych i znajomych (76,1%),
- bezpośredni kontakt z zakładem pracy (59,7%),
- powiatowe urzędy pracy (56,7%).

Znaczna część bezrobotnych zamieszczała lub odpowiadała na ogłoszenia (39,6%). *Należy tutaj zaznaczyć, że jedna osoba mogła podać kilka sposobów poszukiwania pracy.*

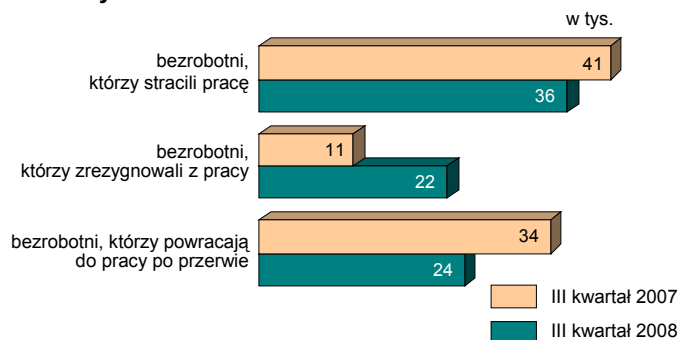
Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w III kwartale br. wyniósł prawie 13 miesięcy i był on krótszy dla mężczyzn niż dla kobiet (10 miesięcy wobec prawie 15 miesięcy) oraz krótszy dla mieszkańców miast niż wsi (prawie 13 miesięcy wobec ponad 13 miesięcy).

W III kwartale br. liczba bezrobotnych poszukujących pracy przez okres dłuższy niż 1 rok wyniosła 33 tys. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 24,6%. Zjawisko długotrwałego poszukiwania pracy w większym stopniu dotyczyło mieszkańców miast (24,8%) niż mieszkańców wsi (23,8%). Dla populacji mężczyzn udział osób długotrwale bezrobotnych wyniósł 21,1%, a dla populacji kobiet ukształtował się na poziomie 27,3%.

Liczba bezrobotnych dotychczas niepracujących wyniosła 31 tys. osób (23,1% ogółu) i zmniejszyła się w skali roku (o 3,1%), ale zwiększyła się w porównaniu z II kwartałem br. (o 55,0%). Prawie 55% bezrobotnych dotychczas niepracujących stanowiły kobiety.

W III kwartale br. bezrobotni, którzy poprzednio pracowali liczyli 103 tys. osób i stanowili 76,9% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 77,6%). Ich liczba zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem ub. r. (o 7,2%), natomiast zwiększyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 10,8%).

Bezrobotni uprzednio pracujący^a według kategorii bezrobotnych



a Bez osób, które mają przerwę w pracy 8 lat i dłużej.

Populacja bezrobotnych, dla których przerwa w pracy wynosiła mniej niż 8 lat (uprzednio pracujących) liczyła 82 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem o 4,7%, ale więcej o 10,8% niż w II kwartale br. Zbiorowość ta w miastach liczyła 70 tys., a na wsi 12 tys. Liczba bezrobotnych uprzednio pracujących kobiet wyniosła 46 tys., a mężczyzn 36 tys. Biorąc pod uwagę status zatrudnienia bezrobotnych uprzednio pracujących, najwięcej osób pracowało jako pracownik

najemny – 75 tys. (w tym w sektorze publicznym – 18 tys.). Pozostali to pracujący na własny rachunek i pomagający członkowie rodzin (7 tys.). Głównymi przyczynami zaprzestania pracy przez osoby uprzednio pracujące były: likwidacja zakładu pracy lub stanowiska oraz niezadowalające warunki finansowe. Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osobę uprzednio pracującą wyniósł ponad 13 miesięcy. Dłużej poszukiwały pracy kobiety (prawie 16 miesięcy) niż mężczyźni (ponad 9 miesięcy).

Wśród gospodarstw domowych z osobami bezrobotnymi przeważały gospodarstwa z jedną osobą bezrobotną – 90,5%. Gospodarstwa z dwoma i więcej osobami bezrobotnymi stanowiły 9,5%. Podobnymi relacjami charakteryzowały się gospodarstwa domowe w miastach i na wsi.

BIERNI ZAWODOWO

W III kwartale br. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1785 tys. osób i stanowiła 47,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Liczba osób biernych zawodowo w porównaniu z analogicznym okresem ub. r. i w stosunku do poprzedniego kwartału zmniejszyła się odpowiednio o: 4,7% i 2,5%. Wśród biernych zawodowo większość stanowiły kobiety (60,2%), a ich liczba w skali roku zmniejszyła się o 6,5%.

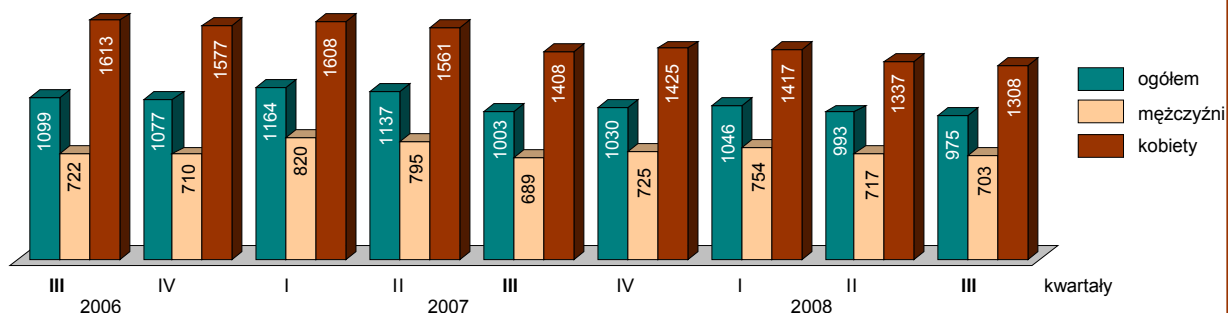
Tabl.9. **Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania**

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w tysiącach			III kwartał 2007 = 100	II kwartał 2008 = 100
O G Ó Ł E M	1873	1830	1785	95,3	97,5
mężczyźni	724	732	709	97,9	96,9
kobiety	1150	1098	1075	93,5	97,9
Miasta	1451	1421	1358	93,6	95,6
Wieś	423	408	426	100,7	104,4

W III kwartale br. na 1000 osób pracujących przypadało 975 osób biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z analogicznym okresem ub. r. wystąpił spadek tego wskaźnika o 28 osób. Obciążenie pracujących mężczyzn i kobiet osobami biernymi zawodowo różniło się w sposób istotny. Dla populacji kobiet wskaźnik ten był wyższy niż dla mężczyzn (o 605 osób).

Mniejsze obciążenie ludności pracującej biernymi zawodowo wystąpiło w miastach (929) niż wsi (1158).

Bierni zawodowo na 1000 pracujących



Ponad połowę (54,4%) biernych zawodowo stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (971 tys.). Liczba ich zmniejszyła się o 8,1% w porównaniu z III kwartałem ub. r. i o 5,2% w stosunku do II kwartału br. Najmniej liczną grupą były w dalszym ciągu osoby w wieku przedprodukcyjnym 171 tys. (9,6%).

Wśród biernych zawodowo dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (37,3%) oraz zasadniczym zawodowym (26,8%). Osoby legitymujące się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowiły 18,6%. Najmniejszą grupę tworzyły osoby z wykształceniem wyższym (5,5%).

Tabl. 10. **Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia**

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w tysiącach			III kwartał 2007 = 100	II kwartał 2008 = 100
O G Ó Ł E M	1873	1830	1785	95,3	97,5
Wyższe	100	111	99	99,0	89,2
Policealne i średnie zawodowe	402	354	332	82,6	93,8
Średnie ogólnokształcące	212	217	210	99,1	96,8
Zasadnicze zawodowe	494	512	478	96,8	93,4
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	664	637	665	100,2	104,4

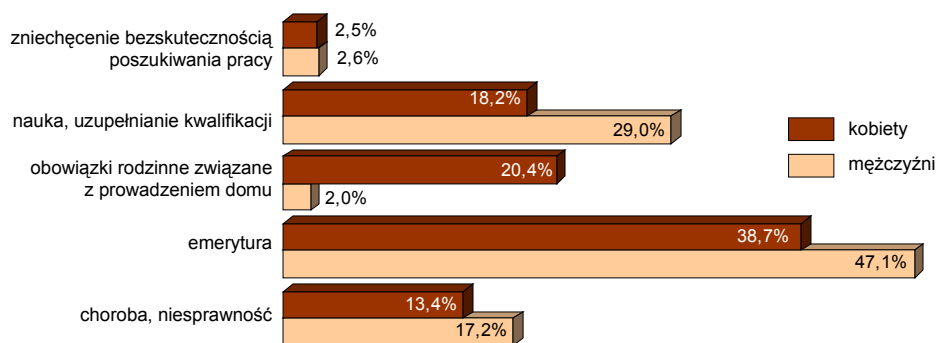
Populacja ludności biernej zawodowo nieposzukującej pracy liczyła 1774 tys. (99,4% ogółu) i zmniejszyła się w ujęciu rocznym oraz w stosunku do poprzedniego kwartału (odpowiednio o: 4,6% i 2,5%).

Najczęstszymi przyczynami bierności były:

- emerytura (42,0% nieposzukujących pracy),
- nauka, uzupełnianie kwalifikacji (22,5%),
- choroba, niesprawność (14,9%),
- obowiązki rodzinne związane z prowadzeniem domu (13,1%).

Zaledwie 2 tys. biernych zawodowo (tj. 0,1% ogólnej ich liczby) poszukiwało pracy, ale nie było gotowych do jej podjęcia. Liczba takich osób zmniejszyła się (po 71,4%) zarówno w stosunku do III kwartału ub. r. i II kwartału br.

Bierni zawodowo nieposzukujący pracy według wybranych przyczyn bierności oraz płci w III kwartale 2008 r.



Spośród ogólnej liczby biernych zawodowo 1256 tys. (70,4%) uprzednio pracowało. Liczba ich obniżyła się zarówno w skali roku, jak i kwartału (odpowiednio o: 6,3% i 3,8%). Głównymi przyczynami zaprzestania pracy były: emerytura, renta (67,4% uprzednio pracujących), likwidacja zakładu pracy lub stanowiska (6,3%) oraz inne powody osobiste lub rodzinne (6,2%).

PODSUMOWANIE

W porównaniu z III kwartałem ub. r. odnotowano:

- zmniejszenie zbiorowości osób aktywnych zawodowo, na co wpływ miał spadek liczby bezrobotnych oraz pracujących,
- zmniejszenie liczby osób biernych zawodowo,
- zmniejszenie liczby osób bezrobotnych niezależnie od miejsca zamieszkania,
- poprawę wskaźnika zatrudnienia i stopy bezrobocia,
- wzrost stopy bezrobocia dla kobiet oraz wśród osób w wieku 15-24 lata,
- zmniejszenie obciążenia pracujących osobami biernymi zawodowo (wskaźnik liczony dla osób w wieku 15 lat i więcej),
- zmniejszenie liczby osób poszukujących innej pracy niż dotychczasowa; nadal dla większości osób, powodem zmiany pracy pozostaje chęć poprawy warunków finansowych.

W porównaniu z II kwartałem br. odnotowano wzrost zbiorowości osób aktywnych zawodowo, na co wpłynął wzrost liczby bezrobotnych. Zwiększeniu uległa stopa bezrobocia. Liczba pracujących obniżyła się, podobnie jak populacja biernych zawodowo.